

[Per Hækkerup.]

mellem fællesmarkedet og EFTA-landene i en større europæisk enhed, aftager imidlertid de betæneligheder, vi ellers måtte nære imod et dansk medlemskab af fællesmarkedet, og de positive sider bliver de overvejende.

Hvad er det så for betæneligheder, man kunne tænke sig? Ja, vi har jo især diskuteret de økonomiske betæneligheder, idet det er givet, at det må være Danmarks interesse, hvis alternativet er et enten-eller, at holde sig til vort største afsætningsmarked. Men i det øjeblik vore to største afsætningsmarkeder slås sammen, kan der naturligvis ikke i handelsmæssig henseende være nogen betænelighed ved, at vi tilslutter os, tværtimod.

Der har været rejst kulturelle og mere indenrigspolitisk betonedede betæneligheder ved, at Danmark går ind i et sådant større europæisk fællesskab. Men igen vil jeg sige, at når England og de nordiske lande kommer med på den ene eller den anden måde, bliver det et tilskud til fællesmarkedet af stabile demokratier med stærke demokratiske traditioner, som skaber et andet perspektiv for dette Europa, både kulturelt og politisk. Jeg er enig i de betragtninger, handelsministeren gjorde i går, og i de betragtninger, jeg har læst, den britiske premierminister og den britiske udenrigsminister har gjort, nemlig at et nordisk og et britisk medlemskab ikke betyder, at vi bare står med hatten i hånden og beder om at få lov til at komme ind, men at vi har væsentlige bidrag at yde til et fælles Europa. Det er ikke således, at vi blot er modtagerne i et sådant større europæisk samarbejde; der bliver virkelig tale om et ægte samarbejde, hvor også vi i kraft af vor egen udvikling, vore egne traditioner, er i stand til at bidrage til udformningen af et fremtidigt fælles Vesteuropa.

De udenrigspolitiske betæneligheder, man af og til har set fremført, ændrer også karakter i det øjeblik, der bliver tale om et udvidet fællesskab. Det vil med Storbritannien og de øvrige EFTA-lande som deltager være et mere afbalanceret og mere styrket Vesteuropa, der på en helt anden måde vil kunne spille en rolle i den internationale politik og kunne gøre det i en større faktisk uafhængighed i forhold til de

store magter, supermagterne, der findes i verden. Jeg mener ikke, vi skal opbygge et større Europa i modsætning til USA. Jeg mener, at vi skal opbygge et større Europa; der i højere grad kan optræde som en ligeberettiget faktor ved siden af USA og i samarbejde med USA og forhåbentlig også i stadig bedre samarbejde med den anden supermagt — alt sammen også med det formål at bidrage til en mere afbalanceret international situation, idet det vil styrke afspændingsmulighederne i den internationale politik.

Vi må for det andet lægge vægt på, at det nordiske samarbejde fastholdes og udbygges. Jeg tror, det er i hele Vesteuropas interesse, at toldgrænsen ved dannelsen af et større marked ikke bare flyttes fra den dansk-tyske grænse til Øresund, men flyttes længere bort. Jeg tror ikke, det kan være i vesteuropæisk interesse, at der skabes en ny toldgrænse ned igennem Øresund, og derfor tror jeg ikke et øjeblik på, at det er nogen realistisk mulighed eller risiko; det hører hjemme på overdrivelsernes plads. Jeg tror ikke, nogen alvorligt tænkende, der beskæftiger og har beskæftiget sig med de europæiske økonomiske anliggender, forestiller sig, at oprettelsen af en ny toldmur ned igennem Øresund skulle være mulig eller tænkelig. Vi ved, at EFTA-samarbejdet og den frigørelse af samhandelen imellem landene, som EFTA-samarbejdet medførte, har betydet en opblomstring i den nordiske samhandel, som vi aldrig har oplevet før, og en videre udbygning af samarbejdet imellem de nordiske lande i ly af denne større vareudveksling tværs over vore landegrænser. Jeg kan ikke se, hvorfor det ikke skulle være muligt i det øjeblik, vi går ind i et større europæisk marked med yderligere vidder og yderligere muligheder, på tilsvarende måde at fastholde og udbygge det nordiske samarbejde i dette større fællesskab. At vi efter min opfattelse som et relativt lille land har en klar interesse i et sådant nordisk samarbejde inden for den største helhed, mener jeg er ganske åbenbart. Om vi får det, afhænger af den nordiske vilje til et sådant samarbejde. Jeg vil gerne understrege, at efter min opfattelse kan Danmark ikke uigenkaldeligt og uløseligt binde sin handlingsfrihed til et nordisk hensyn; men den nordiske samarbejdsvilje